

Honza Ponocný

„Ego není potřeba“

Jako zručného a empatického muzikanta si ho vedle sebe na pódium vybrali Miro Žbirka, Ivan Král nebo Bradley Stratton. Přesto se vždycky cítil nejlépe, když mohl na scéně stát sám za sebe a se svými písničkami coby Circus Ponorka. Co bude dělat teď, když jeho slavní parťáci odešli? „Čeká mě restart,“ říká Honza Ponocný (57).

TEXT: HONZA VEDRAL, FOTO: GORAN TAČEVSKI

Na nedostatek práce si rozhodně nemůže stěžovat. V uplynulých měsících dokončil písničky pro film Buko režiséry Alice Nellis, odehrál řadu vlastních koncertů, na kterých si vystačí sám s kytarami a krabičkami, i tři velká vystoupení na počest Mira Žbirky. Nové album Circusu Ponorka je navíc podle všeho na spadnutí.

Jak se z vás vlastně stal sideman?

Náhodou. Vždycky si mě někdo vybral. Neměl jsem v úmyslu doprovázet zpěváky, v první řadě jsem vždycky psal svoje písničky a sám jsem si je hrál. Přestože hraní se slavnými muzikanty bylo vždycky víc vidět, byl to pro mě v uvozovkách vedlejšák. Začalo to s Ivanem Hlasem na začátku devadesátek, kdy jsem s ním točil Šakalí léta a další alba. Pokračovalo s Mekym Žbirkou, Ivanem Králem a Vaškem Koubkem.

Proč sáhli zrovna po vás?

Předpokládám, že jim vyhovovalo, jak hraju. Já přitom nejsem žádný virtuos, prostě mě baví písničky. Možná je to tím, že sám píšu, ale myslím, že zkrátka respektuju ty songy. Dokážu se na

ně napojit a nějak je pochopit, jsem schopen jim zazpívat druhé hlasy. Nechci to přečeňovat ani podčeňovat, ale tohle je moje funkční role. To nemyslím nijak špatně, jen si uvědomuju, že třeba za těch třidvacet let, co jsem hrál s Mekym, na ty koncerty nepřišel jediný divák kvůli mně nebo komukoliv z kapely. Divákům bylo jedno, kdo hraje. To, že jsme vedle Mekyho stáli, mohlo maximálně udělat nějaký komfort jemu. A proto jsme tam taky byli. Přiznám se, že pro mě bylo vždycky důležité mít vedle hraní v roli sidemana i svůj vlastní projekt a svoje písničky. Pro mě a podobné muzikanty je kolikrát důležitější, že hrajeme pro sto lidí v klubu než pro deset tisíc lidí v hale.

Dá se to vůbec srovnávat?

Nechci to srovnávat, jsou to různé kategorie. A nechci, aby to vyznělo, že hraní s Mekym nebo Ivanem podčeňuju. Mě opravdu bavilo a baví dláždít zpěvákům cestu, aby se jim dobře šlo.

Lišilo se v něčem to dláždění cest u jednotlivých muzikantů, se kterými jste hrál?

Jasně. Třeba u Mekyho bylo všechno dané. Biely kvet jsem nemohl hrát jinak, než byl napsaný. Tam nebyl prostor pro improvizaci. Byl to pop a Meko logicky chtěl, aby lidi dostali, proč na něj přišli. A mě bavilo hrát jeho songy co nejlépe a s respektem, který měla celá kapela. To je totiž taky důležité. Další moje spolupráce byly volnější. Třeba když jsem hrál s Ivanem Králem, bylo to víc tvůrčí a mohl jsem se víc projevit jako muzikant. Sice jsme taky hráli písničky, které napsal už dávno, ale on byl zase prototyp živoucího muzikanta, co chce na každém turné hrát nové a nové věci. Svoje písničky vždycky natočil zrovna tak, jak mu ten den zněly v hlavě. Ale na koncertech jsme je pak hráli pokaždé jinak, často podle toho, jakou měl náladu. Muzikantsky to bylo víc tvůrčí. A s Vaškem Koubkem je to úplně jiná kategorie, tam se liší každý koncert a taky pro něj spousta písniček přímo píšu.

Co je naopak spojovalo?

Přestože je jejich hudba odlišná a s Mekym jsme hráli v halách, s Ivanem v klubech a s Vaškem v hospodách, v jednom pro mě byli a jsou všichni stejní – jsou

uvěřitelní. A na jejich hudbě jsem vždy našel něco, co mě na tom bavilo.

S vlastní tvorbou jste začal už u Circusu Praha?

To už předtím. S Bradem Strattonem jsme se potkali, když jsem hrál s Ivanem Hlasem. Tehdy jsme set natahovali různými coververzemi známých rockových věcí. Brad pár těch koncertů viděl, slovo dalo slovo a začali jsme spolu hrát. Ale v Circusu Praha byl téměř stoprocentní autor on. Byli jsme v uvozovkách americká kapela a on byl hlavní zpěvák a jemu nejmíc seděly vlastní písničky. Když něco funguje, tak se do toho autorsky necpu. Byl jsem aranžér, kytarista a backvokalista. Samozřejmě ta kapela měla můj otisk. Ale s vlastními písničkami jsem pořádně začal, až když jsem si založil Circus Ponorka. To bylo, až když Bradley odjel zpátky do Států...

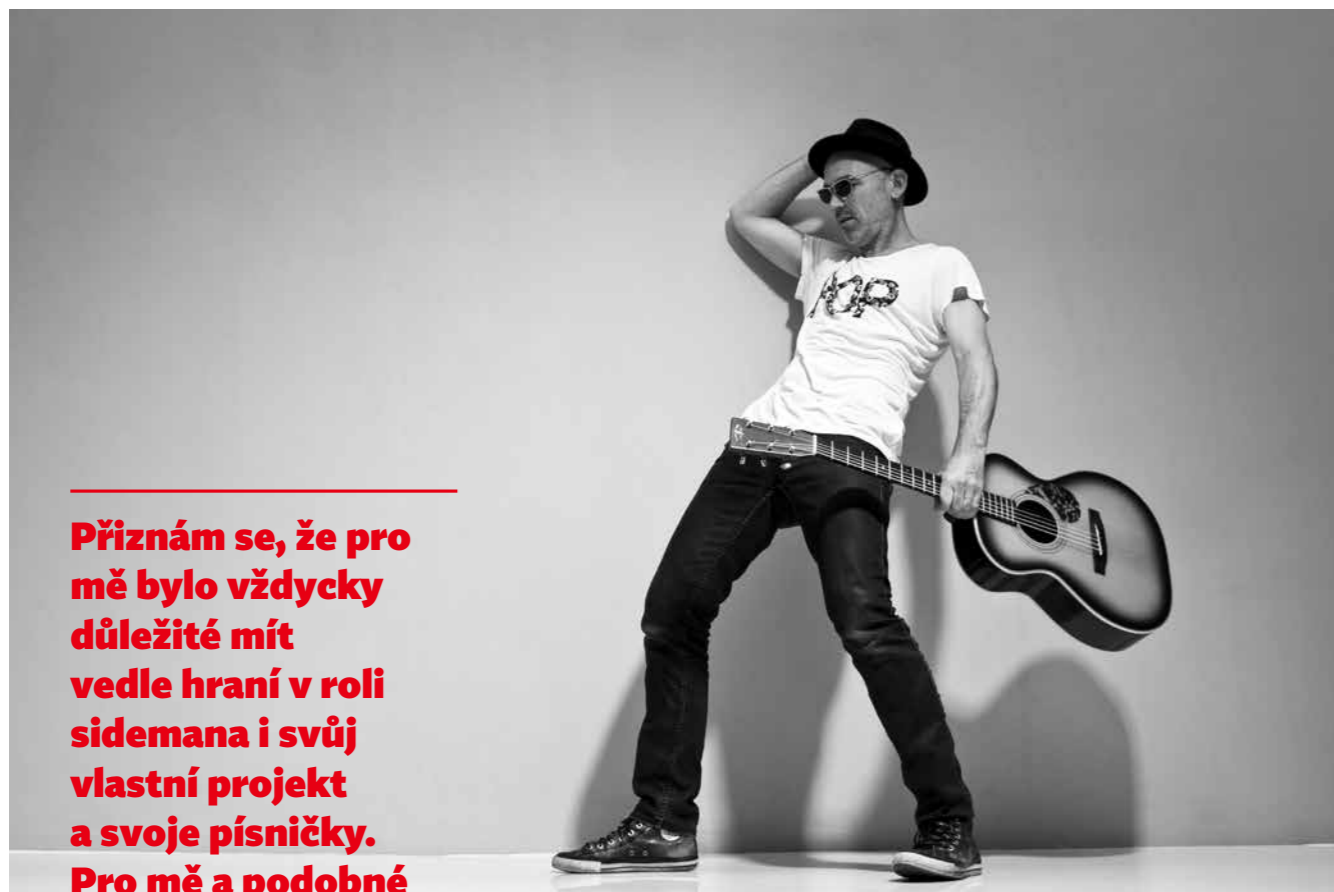
Do té doby jste to měl s vlastními písničkami jak?

Přistupoval jsem k nim jinak. Měl v tom hodně prsty Martin Červinka, který po mně pořád chtěl nějaké demáče a ty pak dával zpěvákům, o které se staral u Universalu. Oni z nich v podstatě vybírali jako z hudební banky. A tak se stalo, že pár mých písniček natočila Helena Vondráčková, Ilona Csáková nebo Ewa Farna, což pro mě byla se vším respektem absurdní situace. Ale hráli je i Laura a její tygři, Ivan Hlas nebo Anna K. a paradoxně taky člověk, u kterého mi přišlo absurdní, že po mně pořád chce nějaké písničky, vzhledem k tomu, kolik světových věcí sám napsal. A to byl Ivan Král. Sice natočil jen jeden můj song, ale i tak mě to potěšilo.

Co bylo tím impulzem, že jste nakonec začal skládat pro sebe?

Neměl jsem v úmyslu doprovázet zpěváky, v první řadě jsem vždycky psal svoje písničky a sám jsem si je hrál. Přestože hraní se slavnými muzikanty bylo vždycky víc vidět, byl to pro mě v uvozovkách vedlejšák.

Přiznám se, že pro mě bylo vždycky důležité mít vedle hraní v roli sidemana i svůj vlastní projekt a svoje písničky. Pro mě a podobné muzikanty je kolikrát důležitější, že hrajeme pro sto lidí v klubu než pro deset tisíc lidí v hale.

Kamarád a textař John Riley mi řekl, že jsem blázen, když všechny písničky dávám jiným zpěvákům, ať si je natočím sám. A tak vznikla první deska. Jenom pro zábavu! U sebe v kuchyni ve Štěpánské ulici jsem si jen tak natočil písničky. Bylo to bez jakýchkoliv ambicí a od té doby to tak nějak přirozeně pluje.

Takže svoji kapelu jste založil taky bez ega. Ale proč v ní hrajete sám?
Je to paradoxní, protože já mám lidi rád! Ale v Circusu Ponorka jsem se rozhodl

jít na to jinak. Zkombinoval jsem svoje kořeny s tím, co mě tehdy aktuálně bavilo. Vyrostl jsem na sixties, ale zároveň mám rád elektronickou a taneční hudbu. Když to zjednoduším, mám background v Beatles, Stones a Hendrixovi, ale vyrůstal jsem v době, kdy začal punk, ze kterého jsem si vzal syrovost a přístup, že si musím poradit sám. K tomu jsem přidal technologii a splácal to dohromady.

Není to i na tak dobrého hráče přece jen moc složité? Sám s kytarou jste vystupovat nechtěl?
Jako folkař bych nikdy nehrál, mě na tom od začátku bavila právě ta technologie. Teprve ta totiž z Circusu Ponorka dělá dobrodružství. Když mám koncert, nemám připraveného nic, co bych použil odněkud z notebooku. Samplery, které používám, nemám ani synchronizované a opravdu na ně hrajou naživo.

Člověk musí být pořád ve střehu. Celé je to pro mě hodně muzikantské. A to mě vlastně baví ze všeho nejvíc. Kdybych měl ze všeho, co jsem dělal, vypíchnout jednu věc, tak tohle jsem nejvíc já.

Jak jste se z experimentátora stal autorem filmové hudby?

To je další absurdita. I když děláte něco sám za sebe s vědomím, že to není žádná stadionová věc, můžete si toho všimnout lidi, kteří si vás s tou hudbou identifikují. Mě nikdy nikdo neoslovil, abych něco složil, kvůli tomu, že hrají v kapele, na kterou chodí hokejová hala. Ale díky tomu, že jsem natočil svoje písničky na svoji desku, mě začali oslovovat různí režiséři, že by se jim hodily moje písničky do jejich filmů. První byl ale, myslím, David Jařab, který točil film Vaterland. A to bylo ještě z jiného důvodu. Dělal jsem totiž hodně hudbu pro divadla a on tehdy režíroval v Komedii...

Asi nejslavnější je vaše spolupráce s Alicí Nellis.

Ta slyšela první album Circusu Ponorka a chtěla písničky tohoto typu. To samé pak bylo s Petrem Zelenkou, Terezou Kopáčovou, Jardou Brabcem a dalšími režiséry. Alespoň si to tak myslím. Díky Alici jsem si taky vyzkoušel, jaké to je, být před kamerou. Hraní ve filmu Reval mě bavilo hodně, protože jsem kupodivu nebyl vůbec nervózní, říkal jsem si, že když si mě jako neherce vybrala, asi ví, proč to dělá.

kontrolou a hrát tak na třicet procent svého výkonu. Když hrajete na hranici svých sil, je to poznat.

Po posledním tribute koncertu pro Mekoho Žbirku jste sám říkal, že vás čeká restart. Co konkrétně chystáte?

Řekl jsem si, že bych se měl po dlouhé době soustředit zase sám na sebe. Dlouho jsem odkládal další album Circusu Ponorka. Ale protože jsem musel udělat pár písniček do filmu Buko, který

že cesta je cíl. Nikam se nespěchá a klidně točíme postupně rok. Třeba můj kamarád Vojtěch Petráček, který je rektor ČVUT. Je vědec a zároveň folkový zpěvák. Vždycky natočí něco na telefon nebo v domácím studiu a já mu z toho udělám písničku. A oba z toho máme radost. Je totiž bezvadný pracovat s lidmi, které hudba baví a jsou z ní nadšení. Nepodceňuju to na žádné úrovni.

Jestli se něco objeví, to uvidíme. Já se nikam necpu, protože na to vážně nemám ego. Třeba se něco vyvrbí se zpěvačkou Emily Burns, které jsem postavil kapelu na letošní Metronome Festival a nakonec jsme spolu natočili i duet na tu moji chystanou desku. Kdo ví.

A co bude dál?

Jestli se něco objeví, to uvidíme. Já se nikam necpu, protože na to vážně nemám ego. Třeba se něco vyvrbí se zpěvačkou Emily Burns, které jsem postavil kapelu na letošní Metronome Festival a nakonec jsme spolu natočili i duet na tu moji chystanou desku. Kdo ví. Pro mě je nejdůležitější, že jsem vyrovnaný. Nemám žádnou potřebu si něco dokazovat. Nejspokojenější jsem, když si hrají svoje písničky a mám plný klub. ☒

A jak to vůbec máte s nervozitou na koncertech? Vždycky to vypadá, že hrajete s přehledem.

Teď už dobře, ale kupodivu na těch vlastních v Balbínce nebo v Jazz Docku jsem dřív byl daleko nervóznější, než když jsem hrál velké koncerty s Mekym. Ale to je jasné, člověk je tam za sebe a chce, aby to bylo dobré. Kdežto u Mekoho jsem byl v pohodě, protože jsem věděl, že to bude dobré díky němu. Moc nebezpečí tam nehrozilo – léty osvědčená věc, známé songy se skvělým zpěvákem. Co by se mohlo pokazit? Jinak ale platí, že když si chce člověk zachovat nadhled, musí mít všechno pod

měl premiéru na konci září, už mám přes polovinu desky hotovou. Chtěl bych to dorazit, aby na jaře vyšla. Kromě toho jsem odehrál spoustu koncertů a taky jsem začal dělat produkce pro různé muzikanty a kapely. A to i pro ty amatérské, což mě hodně baví.

Můžete být konkrétnější?

Kolikrát jde o lidi, kteří hudbu totálně milují, vždycky ji chtěli hrát, ale profesně dělají něco jiného. Jsou třeba úspěšní v práci a místo toho, aby si koupili jachtu, tak se rozhodnou, že si natočí desku. Anebo je pro ně hudba jenom nějaký ventil. A pro spoustu lidí platí,